

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 maart 2021
(OR. en)

7225/21

EF 111
ECOFIN 264
CONSOM 74

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6694/1/21 REV 1
Betreft:	Conclusies van de Raad over de mededeling van de Commissie over een "strategie voor retailbetalingen voor de EU"

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies die de Raad hierover op 22 maart 2021 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over de mededeling van de Commissie
over een "*strategie voor retailbetalingen voor de EU*"

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

1. WIJST EROP dat de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte (SEPA) en de harmonisatie van de wetgeving inzake retailbetalingen voor aanzienlijke verbeteringen hebben gezorgd;
2. IS VAN OORDEEL dat de opkomst van nieuwe betalingsoplossingen een aantal beleidsuitdagingen voor de EU met zich meebrengt op het gebied van regelgeving en toezicht, met name wat betreft veiligheid, consumentenbescherming, mededinging, gegevensbescherming, bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT);
3. ERKENT dat een sterke consumentenbescherming alsmede gebruiksgemak en een correct prijskaartje de belangrijkste factoren zijn waarmee rekening wordt gehouden bij het kiezen van betalingsoplossingen, en ONDERSTREEPT dat een sterke gerichtheid op consumentenbescherming van essentieel belang zal zijn voor de verwezenlijking van de strategische doelstellingen van de Europese Unie op het gebied van retailbetalingen;

4. IS BEZORGD over de beperkingen die exploitanten van technische infrastructuur kunnen opleggen aan betalingsdienstaanbieders, hetgeen kan leiden tot belangrijke kwetsbaarheden voor het Europese betalingsecosysteem, waardoor concurrentie, innovatie en de invoering van pan-Europese betalingsoplossingen worden belemmerd;
5. WIJST OP de snelle toename wereldwijd van geldovermakingen als gevolg van migratiestromen;
6. MERKT OP dat de COVID-19-pandemie het vitale belang heeft bevestigd van veilige, toegankelijke en praktische digitale betalingsmethoden voor transacties op afstand en face-to-face transacties, en ONDERKENT tegelijkertijd dat contant geld in de meeste lidstaten belangrijk blijft voor retailbetalingen, met name voor bepaalde bevolkingssegmenten;
7. CONSTATEERT dat de meeste nationale op kaarten of flitsbetalingen gebaseerde betaaloplossingen niet grensoverschrijdend werken, wat een obstakel kan vormen voor grensoverschrijdende betalingen in winkels en de elektronische handel; IS VAN OORDEEL dat het gebrek aan interoperabiliteit tussen bestaande nationale oplossingen, regelingen en infrastructuur, in combinatie met het ontbreken van EU-brede gemeenschappelijke normen op sommige gebieden, bijdraagt aan de versnippering van de EU-markt voor retailbetalingen;
8. NEEMT ER NOTA VAN dat er recentelijk een aantal nieuwe publieke en particuliere ontwikkelingen hebben plaatsgevonden met het oog op de vaststelling van gemeenschappelijke Europese infrastructuur, regelingen en regels;

9. IS HET ER echter, gezien het risico van inconsistenties en verdere marktfragmentatie, OVER EENS dat het ontwikkelen van een duidelijke visie en het inbedden van toekomstige maatregelen in één samenhangend en overkoepelend beleidskader van cruciaal belang zijn, en ERKENT dat de EU een eengemaakte markt met verschillende valuta's is en dat de voorkeuren van de consument per lidstaat verschillen;
10. IS VAN MENING dat de EU-markt voor retailbetalingen concurrerend, innovatief en inclusief moet zijn en gebaseerd op veilige, efficiënte en toegankelijke infrastructuren, ter ondersteuning van de economische en financiële soevereiniteit van Europa;
11. HERINNERT AAN de conclusies van de Raad over de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (goedgekeurd door de Raad via een op 5 november 2020 beëindigde schriftelijke procedure)¹;
12. IS ER ZICH VAN BEWUST dat de specifieke kenmerken, het tempo en de omvang van de technologische veranderingen in de betalingssector nopen tot specifieke en gerichte beleidsmaatregelen die verder gaan dan het horizontale toepassingsgebied van de strategie voor het digitale geldwezen², en IS derhalve INGENOMEN MET de zeer ruim opgevatte mededeling van de Commissie over een "strategie voor retailbetalingen voor de EU";

¹ Doc. 12608/20.

² Doc. 11048/20.

13. IS HET EENS met de vastgestelde, nauw met elkaar verbonden "pijlers" voor strategische actie, waarbij nader wordt ingegaan op (1) het steeds digitalere en onmiddellijker karakter van betalingsoplossingen met een pan-Europees bereik, (2) innovatie en concurrentievermogen, (3) aspecten inzake toegang, efficiëntie en interoperabiliteit van retailbetalingssystemen en andere ondersteunende infrastructuren, en (4) de internationale dimensie, en VESTIGT met name DE AANDACHT OP de doelstelling om het wijdverbreide gebruik van flitsbetalingen te stimuleren in combinatie met andere betalingsoplossingen, waarbij wordt voorzien in een wetgevend instrumentarium dat een antwoordt biedt op de uitdagingen als gevolg van de overgang naar de digitalisering, alsmede op de doelstelling om een innovatief, open, veerkrachtig, veilig en inclusief betalingsecosysteem te promoten;
14. HERINNERT de Commissie ERAAN dat het om een strategie voor de middellange termijn gaat die voortdurend goed moet worden geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd, met name omdat de stand van zaken per lidstaat verschillend is;

Steeds meer digitale en flitsbetalingsoplossingen

15. IS VAN OORDEEL dat wetgevingsmaatregelen nodig kunnen zijn ter bevordering van de aansluiting bij de SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst.)-regeling en de aanvullende functionaliteiten ervan (bv. betalingsverzoeken, QR-codes en proxy look-updiensten), en dat andere manieren om de invoering ervan te stimuleren kunnen worden onderzocht, mede door gebruik te maken van reeds beschikbare infrastructuur, meer bepaald de TARGET Instant Payment Settlement (TIPS), en ROEPT derhalve de Commissie OP om, zo nodig na een effectbeoordeling, gefaseerd en proportioneel te handelen, waarbij moet worden bekeken hoever de maatregelen moeten reiken en welke vrijstellingen hierbij kunnen worden toegestaan;

16. IS INGENOMEN MET de prioriteit die wordt gegeven aan het vergroten van het vertrouwen van consumenten en bedrijven, meer bepaald in flitsbetalingen, met name door het beoordelen van consumentenbeschermingsaspecten en in het bijzonder van de "confirmation-of-payee"-functionaliteit (verificatie van de begunstigde), waarbij goed wordt afgewogen welke de uitdagingen zijn op het vlak van AML/CFT, gegevensbescherming en operationele, aansprakelijkheids- en liquiditeitsrisico's voor betalingsdienstaanbieders en -infrastructuren als gevolg van flitsbetalingen;
17. STEUNT de inspanningen van de Commissie om de ontwikkeling van pan-Europese oplossingen te bevorderen, met name door de uitdagingen aan te pakken waarmee actoren die pan-Europese oplossingen willen aanbieden kunnen worden geconfronteerd, en door onevenredige belemmeringen voor het gebruik van flits- en andere digitale betalingen door handelaren en consumenten op het punt van interactie weg te nemen, waarbij terdege rekening wordt gehouden met de voordelen voor eindgebruikers;
18. IS HET ERMEE EENS dat de nationale bevoegde autoriteiten inbreuken op de SEPA-verordening snel moeten onderzoeken en verhelpen;
19. IS HET EROVER EENS dat een verbetering van het interoperabele EU-kader voor e-identificatie, zoals gespecificeerd in de eIDAS-verordening, in combinatie met een gepaste harmonisatie van de "ken-uw-klant"-procedures, de registratie, identificatie en authenticatie van gebruikers bij betalingen, met name in grensoverschrijdende gevallen, verder zou kunnen vergemakkelijken, en ONDERKENT het belang van permanent toezicht op ontwikkelingen en nieuwe technologieën op dit gebied.

20. MOEDIGT de voorbereiding van een studie over de mate van acceptatie van digitale betalingen AAN voordat een mogelijk wetgevingsvoorstel ter verhoging van deze acceptatie wordt opgesteld, en WIJST EROP dat er in dit opzicht aanzienlijke verschillen bestaan binnen de EU;
21. ERKENT dat contant geld een essentiële rol blijft spelen bij retailbetalingen, onder meer voor degenen die in financieel of digitaal opzicht uitgesloten zijn en, in bepaalde gevallen, als zekerheid bij storingen in betalingssystemen en -infrastructuren, en dat zowel contante als digitale betalingen ruim beschikbaar en aanvaard moeten zijn om in te spelen op de wensen en voorkeuren van gebruikers;
22. MOEDIGT de bevordering van digitale en financiële geletterdheid AAN met het oog op het aanpakken van het risico op financiële uitsluiting, en IS HET EROVER EENS dat ervoor moet worden gezorgd dat benaderingen voor de toepassing van sterke cliëntauthenticatie niet leiden tot de uitsluiting van bepaalde categorieën betalingsdienstgebruikers;
23. ONDERKENT de potentiële voordelen van digitale centralebankmunten (CBDC), onder meer voor de digitalisering van de economie en de soevereiniteit van de EU, en VESTIGT DE AANDACHT OP de complexiteit van deze kwestie en het belang van een zorgvuldige en grondige analyse van de mogelijke negatieve effecten, met name voor bedrijfsmodellen van financiële intermediairs en andere dienstverleners, de financiële stabiliteit, het monetaire beleid, de gegevensbescherming en de privacy;

24. STEUNT in dit verband de werkzaamheden van het Eurosysteem met betrekking tot een euroretail-CBDC (of "digitale euro") en ERKENT de belangrijke rol van de Commissie en de Eurogroep bij de ontwikkeling ervan, met inachtneming van de respectieve taken en mandaten zoals bepaald in de Verdragen, waarbij volledige transparantie voor lidstaten buiten de eurozone wordt gewaarborgd;

Innovatie en concurrentievermogen

25. VERWELKOMT een uitgebreide evaluatie van de uitvoering van de tweede richtlijn betalingsdiensten (PSD2) nadat deze volledig ten uitvoer is gelegd en rekening houdend met de uitdagingen die daarbij zijn gerezen, met bijzondere aandacht voor de beoordeling van: i) de geschiktheid van het toepassingsgebied (ook wat betreft technische-dienstverleners) en de noodzaak van verdere verduidelijking van bestaande concepten en regels; ii) de wisselwerking met andere sectorale wetgeving, met name de richtlijn elektronisch geld, de antiwitwasrichtlijn, de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en andere ontwikkelingen op wetgevingsgebied; iii) de evolutie naar "open bankieren", de aanpak van privacygerelateerde risico's en de wisselwerking met de EDPB-richtsnoeren ter zake; iv) de impact ervan op de mededinging, met inbegrip van de steeds belangrijkere rol van bigtech en fintech; v) de effectiviteit ervan bij het beperken van fraude en het verbeteren van de consumentenbescherming, daaronder begrepen sterke cliëntauthenticatie;

26. NEEMT NOTA VAN de bijdrage van open bankieren aan een innovatieve en concurrerende markt, en STEUNT verdere inspanningen om te zorgen voor interoperabiliteit van applicatieprogramma-interfaces (API) en om na te gaan of verdere standaardisering zou kunnen leiden tot de volledige ontplooiing van open bankieren, en BENADRUKT hoe belangrijk het is dat betalingsdienstgebruikers het gebruik van hun gegevens gemakkelijk kunnen controleren;
27. IS VAN MENING dat open finance een extra impuls kan geven aan innovatie en dat er derhalve terdege rekening mee moet worden gehouden, waarbij een gelijk speelveld en een adequate consumentenbescherming worden gewaarborgd en aandacht wordt besteed aan de lessen die uit de tweede richtlijn betalingsdiensten zijn getrokken, alsmede aan de mogelijke gevolgen voor de bedrijfsmodellen van financiële intermediairs en de potentiële risico's (bv. privacygerelateerde risico's);
28. ACHT het belangrijk dat voortdurend wordt gezocht naar het juiste evenwicht tussen frauderisico's en gebruiksgemak. STEUNT in dit verband met name een evaluatie van de bestaande wettelijke beperkingen op contactloze betalingen en campagnes om consumenten bewuster te maken, rekening houdend met recente ervaringen tijdens de COVID-19-pandemie;
29. IS HET EROVER EENS dat maatregelen nodig zijn om te zorgen voor meer consistentie en een technologisch neutrale aanpak in de verschillende wetgevingsteksten inzake retailbetalingen, zodat er in de EU een gelijk speelveld ontstaat voor het verlenen van en het toezicht en de controle op betalingsdiensten; en VERZOEKT de Commissie de rol van de verschillende actoren in het betalingsecosysteem, zoals technische-dienstverleners, te beoordelen en waar nodig te reguleren;

Toegang en interoperabiliteit

30. STEUNT een uitbreiding van het toepassingsgebied van de finaliteitsrichtlijn tot instellingen voor elektronisch geld en betalingsinstellingen, op voorwaarde dat de potentiële risico's zorgvuldig worden beoordeeld en voldoende worden ingeperkt;
31. STEUNT wetgevingsmaatregelen om onder eerlijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden het recht op toegang te waarborgen tot technische infrastructuur die noodzakelijk wordt geacht ter ondersteuning van het aanbieden van betalingsdiensten, zoals near field communications (NFC);

Internationale dimensie

32. IS VAN MENING dat verdere initiatieven ter bevordering van koppelingen tussen flits- en andere digitale betalingssystemen op mondiaal niveau, met inbegrip van initiatieven die rekening houden met de in internationale fora opgestelde aanbevelingen en normen, zinvol zijn voor het terugdringen van de kosten en het sneller en gebruiksvriendelijker maken van grensoverschrijdende geldovermakingen, waarbij de naleving van de AML/CFT-kaders wordt gewaarborgd;
33. WIJST OP de talrijke belemmeringen die op dit gebied moeten worden overwonnen, met name de uiteenlopende regelgevingspraktijken in verschillende rechtsgebieden, de ondoorzichtigheid van de vergoedingen en het gebrek aan interoperabiliteit van IT- en betalingsinfrastructuren, en STEUNT de facilitering van koppelingen wanneer rechtsgebieden van derde landen een goed niveau van consumentenbescherming, fraudepreventie, bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering en naleving van de AVG-vereisten bieden;

34. MOEDIGT de aanneming van de mondiale norm ISO 20022 AAN om de opname van rijkere gegevens in betalingsberichten te vergemakkelijken, en is er zich van bewust dat eind 2022 als termijn voor internationale betalingen krap is;
35. IS HET ERMEE EENS dat de toepassing op "one-leg"-transacties" van de maximale uitvoeringstermijn die momenteel van toepassing is op "two-leg"-transacties en de daarmee verband houdende uitdagingen, zorgvuldig kan worden beoordeeld bij de evaluatie van de tweede richtlijn betalingsdiensten, rekening houdend met de gevolgen, meer bepaald wat betreft aansprakelijkheid, voor betalingsdienstaanbieders die in de EU zijn gevestigd en geldmiddelen naar derde landen overmaken;
36. STEUNT publieke en private initiatieven in diverse lidstaten die leiden tot snellere, goedkopere en gemakkelijkere overmakingen, conform de normen met betrekking tot consumentenbescherming, fraudepreventie, witwassen en terrorismefinanciering en de algemene verordening gegevensbescherming;
37. VERZOEKT de Commissie om in laag- en middeninkomenslanden en in het kader van het ontwikkelingsbeleid van de EU de toegang tot betaalrekeningen en de ontwikkeling van wereldwijd interoperabele betalingsoplossingen te bevorderen.
